Elektroninio dokumento nuorašas
Registracijos data 2026-04-23 Nr. (2.30Mr-43)6V-482

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos Seimo
Audito komitetui

Į 2026-04-16 Nr. S-2026-1567

El. p. priim@lrs.lt, aurita.buragiene@lrs.lt

Kopija:

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
El. p. bendrasisd@vrm.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
El. p. finmin@finmin.lt

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
El. p. kanc@eimin.lt

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų tarnybai
El. p. info@vpt.lt

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ NR. XVP-1335–XVP-1337

(1) Dėkojame Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui už kreipimąsi, kuriuo Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos prašoma pagal kompetenciją pateikti ekspertinę nuomonę dėl Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1336 (toliau – VKVAĮ projektas), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1335 (toliau – VPĮ projektas) ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1337 (toliau – PĮ projektas).

(2) Konkurencijos tarybos kompetencijai nėra priskirti klausimai, kurių reglamentavimą siūloma keisti VKVAĮ projektu, todėl šiame rašte pasisakome dėl VPĮ projektu ir PĮ projektu (toliau kartu – Projektai) siūlomo nustatyti reglamentavimo, numatančio vidaus sandorių sudarymo sąlygas.

(3) Projektais siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2024 m. spalio 10 d. nutarimą Nr. KT80-N11/2024 „Dėl Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 3 dalies (2023 m. birželio 29 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“[1]. Šiame nutarime išaiškinta, kad vidaus sandoriai gali būti sudaromi tik tais atvejais, kai kitais būdais neįmanoma užtikrinti savivaldybėms įstatymais pavestų užtikrinti viešųjų paslaugų prieinamumo, nepertraukiamumo ir geros kokybės, prieš tai įvertinus sprendimo sudaryti vidaus sandorį įtaką sąžiningai konkurencijai.

[1] Prieinama internete adresu: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2edd01e1873f11ef84ff9693ecd03ff5?jfwid=136mjqic5w.

(4) Projektuose siūloma įtvirtinti, kad vidaus sandoriai galėtų būti sudaromi tik tuomet, kai atitiktų visas vidaus sandoriams keliamas kontrolės, pajamų struktūros ir privataus kapitalo nedalyvavimo sąlygas ir tik išimtiniu atveju, kai būtų nustatoma, kad nesudarius vidaus sandorio neįmanoma užtikrinti paslaugos teikimo nepertraukiamumo, geros kokybės ir prieinamumo. Vidaus sandorį sudarantys subjektai išimtinio atvejo ir poreikio sudaryti vidaus sandorį egzistavimą galėtų pagrįsti: (i) viešųjų paslaugų įsigijimo atveju – atlikę pirkimo procedūrą arba rinkos dalyvių konsultaciją, arba konkrečiais duomenimis pagrįstą analizę; (ii) kitų paslaugų įsigijimo atveju – atlikę rinkos dalyvių konsultaciją arba pirkimo procedūrą. Projektuose numatyta, kad konkrečiais duomenimis pagrįsta analizė bus atliekama ir perkančiosios organizacijos motyvuotas sprendimas dėl vidaus sandorio sudarymo bus rengiamas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta metodika.

(5) Konkurencijos taryba dalyvavo Projektų rengimo procese, teikdama konsultacijas ir pasiūlymus Projektus rengusiai Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Vidaus reikalų ministerija atsižvelgė į Konkurencijos tarybos teiktus pasiūlymus. Diskusijos tarp įvairių suinteresuotų subjektų rengiant Projektus buvo kilusios dėl būdų, kaip vidaus sandorius sudarantys subjektai galės pagrįsti išimtinių aplinkybių, pagrindžiančių vidaus sandorio sudarymo poreikį, egzistavimą. Siekdama savivaldybių ir verslo subjektų interesų balanso, Vidaus reikalų ministerija nusprendė Projektuose numatyti tris būdus, kaip vidaus sandorio poreikis gali būti pagrindžiamas įsigyjant viešąsias paslaugas (viešasis pirkimas, rinkos konsultacija arba duomenimis pagrįsta analizė), ir du būdus, kaip vidaus sandorio poreikis gali būti pagrindžiamas įsigyjant kitas paslaugas (viešasis pirkimas arba rinkos konsultacija). Tokiam siūlomam reglamentavimui paskutiniame jo derinimo etape Konkurencijos taryba pastabų neturėjo, nes nėra pagrindo teigti, jog kuris nors iš minėtų būdų galėtų būti savaime netinkamas vidaus sandorio poreikiui pagrįsti. Pažymime, kad Konstitucinio Teismo nutarime, kurį siekiama įgyvendinti Projektais, nėra konkrečiai nurodoma, kokiu būdu turi būti patikrinama sprendimo sudaryti vidaus sandorį įtaka sąžiningai konkurencijai.

(6) Vis dėlto, atkreipiame dėmesį, kad labai didelę reikšmę vertinant vidaus sandorių sudarymo teisėtumą turės Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta metodika, pagal kurią, siekiant pagrįsti vidaus sandorių sudarymo poreikį, bus vykdoma konkrečiais duomenimis pagrįsta analizė. Siekiant, kad vidaus sandorių sudarymo praktika atitiktų Konstitucinio Teismo pateiktus išaiškinimus, būsimoje metodikoje suformuluotos taisyklės turės užtikrinti, kad vidaus sandoriai praktiškai būtų sudaromi tik išimtiniais atvejais ir tik įvertinus jų įtaką sąžiningai konkurencijai. Gavusi derinti minėtos metodikos projektą, Konkurencijos taryba jį analizuos ir, esant poreikiui, pagal kompetenciją teiks pasiūlymus.

(7) Jeigu Jums kiltų klausimų dėl šiame rašte pateiktos informacijos, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Pirmininkė Jolanta Ivanauskienė

Eglė Malonytė, tel. 0 608 86458, el. p. Egle.Malonyte@kt.gov.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ NR. XVP-1335–XVP-1337
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-04-23 Nr. (2.30Mr-43)6V-482
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolanta Ivanauskienė, Pirmininkė, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	JOLANTA IVANAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-23 11:53:41 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-09 17:30:35 – 2028-06-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 13:28:57 iki 2027-12-18 13:28:57
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.88
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-04-24 10:09:42)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-04-24 10:09:42 Dokumentų valdymo sistema Avilys